

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

« Təsdiq edirəm »
Tədrisin məsələləri üzrə
prorektor vəsifəsini icra edən
dos. Z.I. Məmmədov
"07.yanvar-2026-ci il

Fənn sillabusu

Ixtisas: 6006016- İnformasiya texnologiyaları
Fakultə: Aqrar və mühəndislik
Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər
I.Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: " Kompüterin arxitekturası"
Kodu: IPF-B10
Tədris ili: I (2025-2026) Semestr:I
Tədris yükü Cəmi: 30 saat (15 saat müəhazirə, 15 saat laboratoriya)
Tədris forması: Qiyabi
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 8 kredit
Auditoriya N: 403
Saat: I-

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: b/m Ələsgərov Nadir Hüseyn oğlu
İsmayılova Ülviyyə Şahəddin qızı
Məsləhət saati: V – gün saat 13⁰⁰ -16⁰⁰- da.
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli 170 a
E-mail ünvanı: Nadir.alaskarov@gmail.com
E-mail ünvanı: iulviyye70@gmail.com

III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

- 1."İnformatika" Dərslik.S.Q.Kərimov,S.B.Həbibullayev,T.I.İbrahimzadə.
Bakı 2011
- 2.."Kompüter informasiya kommunikasiya texnologiyaları" N.Allahverdiyeva,M.Namazov
Bakı-2012
- 3."Kompyuterin arxitekturası".B.Cəfərov, Bakı 2003
4. "İnternet resursları".Google.az
Əlavə
5. "Rəqəm sxemotexnikasının əsasları".O.Q.Mürsəliyev,Bakı 2011

IV. Prerekvizitlər: Tələbələr bu kursu mənimsəməklə fərdi kompüter haqqında geniş məlumata malik olurlar. Prosessor- kompüter üzərində edilən bütün arifmetik və məntiqi əməliyyatlar bu qurğu tərəfindən reallaşdırılır və nəzarət edilir. ötürülməsini təmin edir. Kompüter üzərində edilən bütün əməliyyatlar, bu vahid tərəfindən reallaşdırılır və nəzarət edilir.

XV. Birinci kollektivium sualları-I

1. İnformasiya anlayışı, onun formaları və xassələri.
2. Kompüterdə informasiyanın təsviri və ölçü vahidləri
3. İnformasiya prosesləri və onların avtomatlaşdırılması
4. Say sistemləri, İkilik say sistemi.
5. Onluq say sistemi
6. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə çevrilməsi.
7. Kompüterin arxitekturasının və sturuktur.
8. Kompüterlərin təsnifatı.
9. Kompüter texnikasının yaranma tarixi və inkişaf mərhələləri.
10. Kompüterlərin təşkili və iş prinsipləri.

XVI. Fənnin imtahan sualları:

1. İnformasiya anlayışı, onun formaları və xassələri.
2. Kompüterdə informasiyanın təsviri və ölçü vahidləri
3. İnformasiya prosesləri və onların avtomatlaşdırılması
4. Say sistemləri.
5. İkilik say sistemi.
6. Onluq say sistemi.
7. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə çevrilməsi.
8. Kompüter sisteminin arxitekturasının yaranması istiqamətləri.
9. Kompüterlərin təsnifatı.
10. Kompüter texnikasının yaranma tarixi və inkişaf mərhələləri.
11. I və II nəsil kompüterlər.
12. III, IV və V nəsil kompüterlər
13. Böyük kompüterlər.
14. Super kompüterlər. Orta və kiçik kompüterlər
15. Kompüterlərin təşkili və iş prinsipləri.
16. Kompüterin quruluşu.
17. Kompüterin qurulma prinsipi.
18. Əmr anlayışı. Əmrlərin yerinə yetirilməsi.
19. Kompüterin arxitekturası və sturuktur.
20. Klassik arxitektura.
21. Çox prosessorlu arxitektura.
22. Paralel prosessorlu arxitektura.
23. Kompüterin sistem bloku və qida mənbəyi qurguları.
24. Sistem bloku qurğusu.
25. Qida mənbəyi qurğusu
26. Kompüterin ana kartı və onun əsas xüsusiyyətləri.
27. Ana kartı əsas komponentləri.
28. Ana kartın sturuktur sxemi.
29. Şimal körpü və cənub körpü.
30. Prosessor (CPU)
31. Mikroprosessorların tarixi inkişafı.
32. Mikroprosessorların daxili quruluşu və xarakteristikaları.
33. Prosessorun istehsalçı firması. Prosessorların nəsilləri.
34. Prosessorun takt tezliyi.
35. Şinin tezliyi. Prosessorun dərəcəsi.

- 36.Modifikasiyalar.
37.Nüvənin tipi və nüvələrin sayı.
38.Form-faktor. Kuler.

"Kompüterin arxitekturası" fənninin sillabusu 6006016-"İnformasiya texnologiyaları" ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus "Texnologiya və texniki elmlər " kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (07.yanvar protokol №05_).

Müəllim: b/m. N.H.Ələskərov

Müəllim: Ü.Ş İsmayılova

Kafedra müdiri: dos.R.F. Əliyev